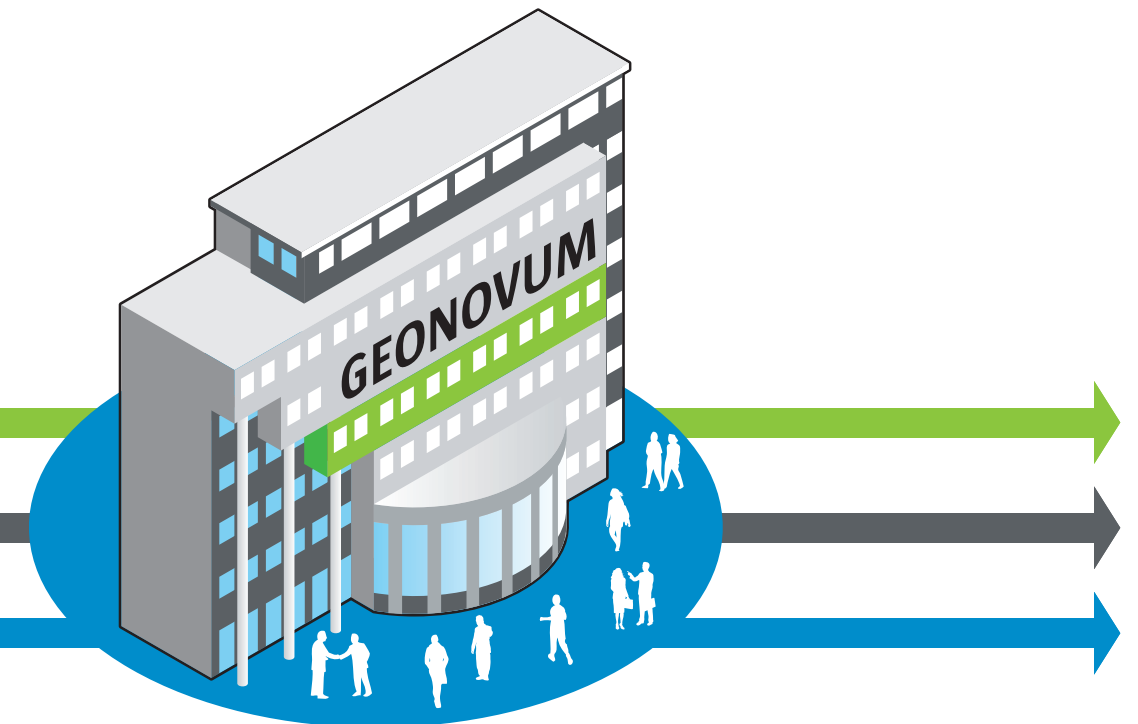

Geonovum in vogelvlucht

www.geonovum.nl

Voorwoord

De belangrijkste snelwegen van de geo-informatie infrastructuur in Nederland zijn aangelegd. En er beginnen steeds meer auto's op te rijden. Zo is PDOK, dat landsdekkende geo-datasets van de overheid beschikbaar stelt, in de laatste drie maanden van 2013 ruim 130 miljoen keer geraadpleegd. En op basis van data van ruimtelijkeplannen.nl en PDOK is in korte tijd de website watmagwaar.nl ontwikkeld, waarmee je in drie muisklikken voor elke plek in Nederland kunt zien welke bouwregels er gelden.

Maar we willen dat het veel drukker wordt op die digitale snelwegen. Daarom wordt het stimuleren van het gebruik van geo-informatie een belangrijker onderdeel van ons werk. Wat daarbij helpt, is dat open data gemeengoed is geworden. De Rijksoverheid heeft besloten dat iedereen de openbare informatie van de overheid vrij mag gebruiken en verspreiden. Voor geo-informatie is de INSPIRE-methodiek van het online toegankelijk maken van metadata en data via webservices zo krachtig

gebleken, dat die breed wordt toegepast. Zo wordt het vinden en uitwisselen van deze open data ineens heel praktisch en werkbaar.

Voor een soepele uitwisseling van geo-informatie is het essentieel dat verschillende standaarden op elkaar aansluiten. Ook in sectoren die wat verder weg liggen van de geo-wereld. In 2013 hebben we bijvoorbeeld meegewerkt aan de Nederlandse conceptenbibliotheek voor de Bouw. Door de informatiemodellen, die horen bij de verschillende bouwfasen, beter op elkaar af te stemmen, kan in die sector veel tijd en geld worden bespaard.

De nadruk op het gebruik, het samenwerken met nieuwe sectoren en het bevorderen van samenhang in het stelsel van informatiemodellen waren in 2013 de hoofdlijnen van ons werk. U ziet het terug op de volgende pagina's. Veel kijk- en leesplezier!

Amersfoort, mei 2014
Peter Welling, bestuursvoorzitter
Rob van de Velde, directeur

Geonovum in vogelvlucht

De overheid beter laten presteren met geo-informatie. Dat is waar wij dagelijks aan werken. We doen dat door de toegankelijkheid van geo-informatie te verbeteren en door de uitwisseling van geo-informatie onderling en met andere soorten gegevens mogelijk te maken met standaarden. Daarnaast helpen wij overheidsorganisaties om geo-informatie beter te benutten, door hen te informeren over bestaande voorzieningen. En door organisaties die behoefte hebben aan geo-informatie, te verbinden aan partijen die hen daarmee kunnen helpen.

Ons kantoor in Amersfoort is zowel een werk- als ontmoetingsplek. Natuurlijk voor onze eigen medewerkers en projecten, maar ook voor anderen. In 2013 boden wij onderdak aan de GeoSamenwerking tussen Rijkswaterstaat en het Kadaster en aan het project Nederlandse conceptbibliotheek voor de Bouw (CB-NL), een initiatief van de Bouw Informatie Raad (BIR). Ook fungeren we regelmatig als vergaderlocatie voor bijeenkomsten met mensen van buiten Geonovum, bijvoorbeeld voor overleggen voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), het programma ProGIDEON van de provincies en niet te vergeten de wekelijkse Conceptual Fridays van het Platform implementatie Linked Open Data (PiLOD).

Geonovum als ontmoetingsplaats

400 kg

Medewerkers en bezoekers van Geonovum verorberden in 2013 ruim 400 kilo fruit en dronken koffie van in totaal 76 kilo versgemalen koffiebonen.

76 kg

In 2013 is in totaal 201 keer gebruik gemaakt van onze vergaderruimtes voor bijeenkomsten met mensen van buiten Geonovum.

201 x

Experts uit verschillende organisaties bijeen

Onze medewerkers zijn deels in eigen dienst en deels gedetacheerd vanuit de overheid en wetenschap. In onze projecten werken zij samen met mensen van overheidsorganisaties en uit het bedrijfsleven. In 2013 werkten ook twee stagiairs bij Geonovum, één aan INSPIRE en één aan RO Standaarden.

9 Man 2 Vrouw
medewerkers
gedetacheerd uit
overheid en
wetenschap

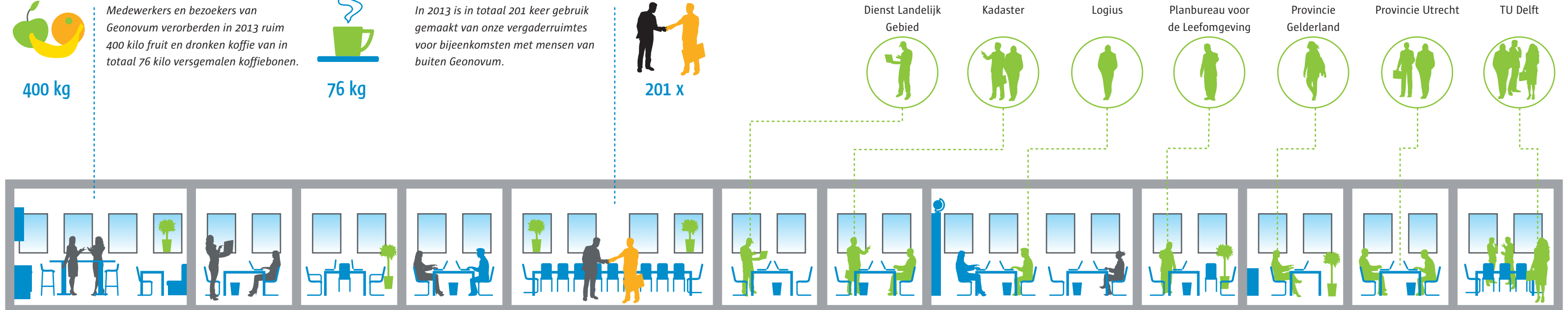

2 Man 6 Vrouw
medewerkers
Geonovum

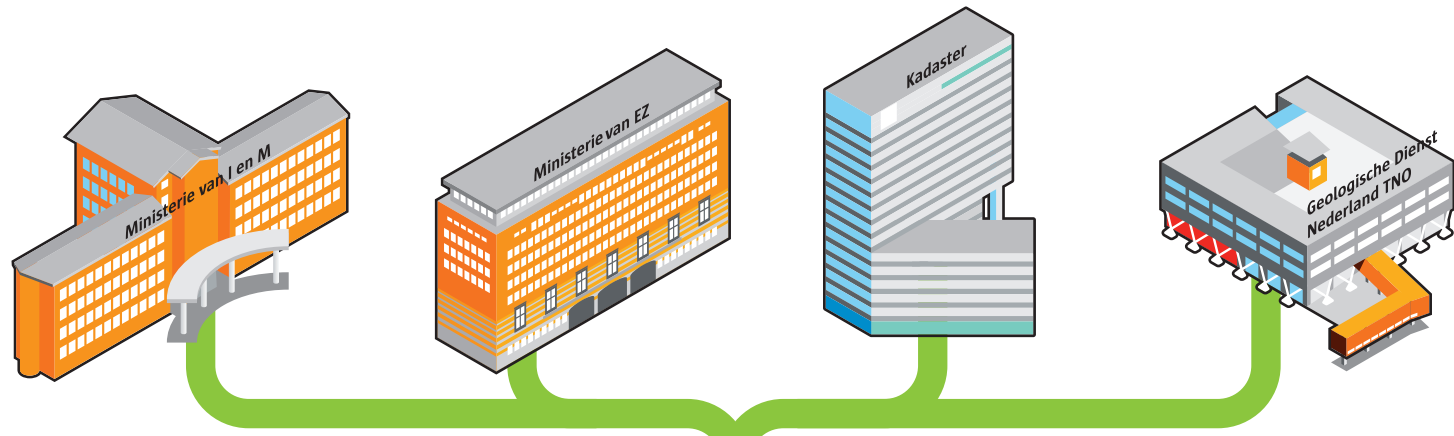

1 Man 1 Vrouw
stagiairs

Waar komen onze gedetacheerde medewerkers vandaan?

Basisprogramma

Geonovum krijgt subsidie van de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken, van het Kadaster en van de Geologische Dienst Nederland TNO. Van deze subsidie voert Geonovum haar basisprogramma uit.

In het basisprogramma:

- zorgen we voor onderhoud en doorontwikkeling van de basisset geo-standaarden voor de overheid
- volgen we (inter-)nationale ontwikkelingen en leveren we een bijdrage aan innovatie.

- zorgen we voor goede toegankelijkheid van kennis over standaarden en infrastructuur.

- helpen we de overheid geo-informatie beter te benutten door kennis te delen over bestaande voorzieningen en hun gebruik.

Opdrachten

Geonovum voert opdrachten uit die de geo-informatie infrastructuur versterken. Zoals:

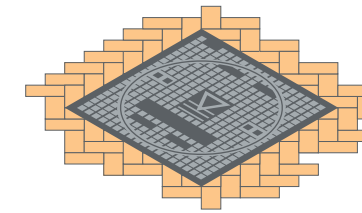
INSPIRE

Wij zijn het Nederlandse programma-bureau voor de invoering van INSPIRE, de Europese richtlijn voor de realisatie van een infrastructuur voor het uitwisselen van geo-informatie binnen Europa.

FYSIEKE LEEFOMGEVING

Wij beheren de wettelijk verplichte standaarden voor de Ruimtelijke Ordening en het informatiemodel Welstand, adviseren over de doorontwikkeling van de landelijke voorziening Ruimtelijkeplannen.nl en adviseren over standaardisatie en toegankelijkheid van gegevens rond de ontwikkeling van de Omgevingswet.

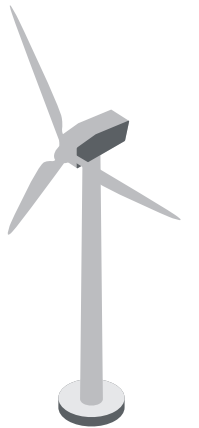
STEDELIJK WATER

Wij ontwikkelen een informatiemodel dat het uitwisselen van gegevens over bijvoorbeeld riolering en afwatering stroomlijnt.

HERGEBRUIK GEGEVENS BGT | IMGeo

Naast het beheer van de standaarden voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), werken wij aan de afstemming van het informatiemodel voor grootchalige geografie (IMGeo) met standaarden in sectoren die van deze basisregistratie gebruik moeten of willen maken, zoals de Bouw en Beheer Openbare Ruimte.

ENERGIE

In het topsector-project CERISE, werken wij aan standaardisatie voor gegevensuitwisseling van Smart Grids in de energiesector.

Conference calls

In 2013 organiseerden we in totaal 16 conference calls over:

- Standaardisatie ●●
- Beter Benutten ●●●●●●
- Kennisvragen GI-beraad ●●●●
- Special Interest Group 3D ●
- BGT | IMGeo ●●
- INSPIRE ●●

Binnenlandse reizen

Ook in Nederland reizen wij regelmatig rond. In 2013 namen wij:

1094 keer de trein

241 keer de bus, tram of metro

en 46 keer de OV-fiets.

Internationale activiteiten

Om op de hoogte te blijven van internationale ontwikkelingen en om Nederlandse belangen te behartigen, nemen wij deel aan internationale overleggen en bijeenkomsten.

In 2013 waren wij in dit kader in:

Abu Dhabi

Presentatie op OGC Technical Committee van een tool om 2D data op te werken naar 3D en wijzigingsvoorstellen ingebracht op CityGML vanuit ontwikkeling informatiemodel IMGeo | Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

Redlands (Los Angeles)

bijwonen OGC Technical Committee meeting

Bonn

bijwonen OGC Technical Committee meeting

München

bijwonen CityGML workshop

Frascati (Rome)

bijwonen OGC Technical Committee meeting

Helsinki

kennissuitwisseling over stimuleren gebruik INSPIRE

Parijs

meeting NL/FR OGC + Building Smart ter voorbereiding van samenwerking voor GML voor infra.

Florence

INSPIRE conferentie 2013

Kopenhagen

bijwonen workshop monitoring INSPIRE

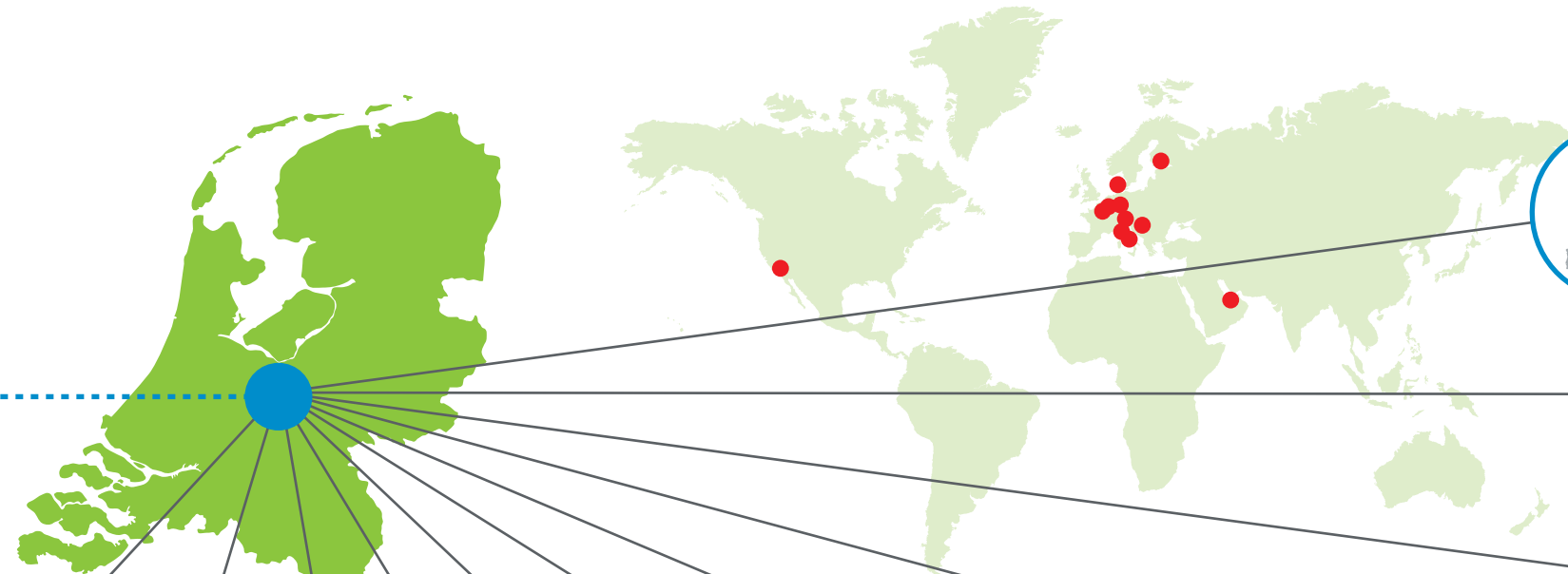
Ljubljana

deelname werkgroep Legal Aspects of Public Sector Information 2 project van de Europese Commissie (LAPSI2)

Brussel

organisatie conferentie 'Powered by INSPIRE' met onze buurlanden

Gebruik van de digitale snelwegen

Wij zijn in 2007 vol ambitie begonnen aan de realisatie van een netwerk van snelwegen voor de uitwisseling van geo-informatie in Nederland. Er rijden al wat auto's op deze digitale snelwegen, maar dat aantal mag veel groter worden. Daarom zoeken wij verbinding met maatschappelijke vraagstukken waarin geo-informatie een rol kan spelen. En wij stimuleren het optimaal benutten van het netwerk, door aandacht te vestigen op de mogelijkheden van de gegevens en de bestaande voorzieningen.

Powered by INSPIRE

Begin februari 2013 kwamen Nederlanders, Belgen, Britten en Duitsers samen in Brussel voor de conferentie Powered by INSPIRE. De Europese INSPIRE richtlijn zorgt ervoor dat vanaf december 2013 ruimtelijke gegevens over 34 thema's beschikbaar zijn via een Europees netwerk van digitale snelwegen. Bij de organisatie van deze conferentie zijn wij bewust op zoek gegaan naar grensoverschrijdend gebruik van deze Europese infrastructuur. Bijvoorbeeld bij grensoverschrijdende samenwerking tussen de politie in België en Nederland en ter ondersteuning van de economische ontwikkeling van de regio Aachen, Maastricht en Luik. Een project waarbij wij door deze conferentie betrokken zijn geraakt, gaat over de mogelijkheden die de Europese digitale snelwegen bieden voor dataleveringen over de luchtkwaliteit voor de Kaderrichtlijn Luchtkwaliteit.

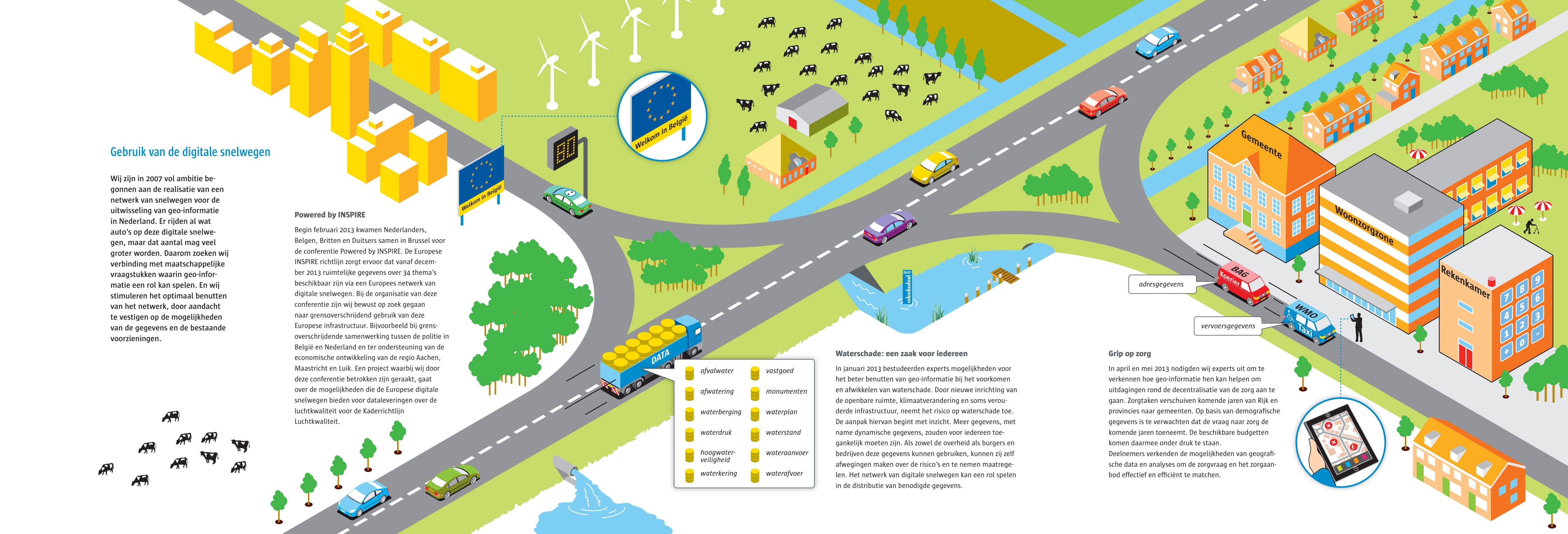
afvalwater	vastgoed
afwatering	monumenten
waterberging	waterplan
waterdruk	waterstand
hoogwaterveiligheid	wateraanvoer
waterkering	waterafvoer

Waterschade: een zaak voor iedereen

In januari 2013 bestudeerden experts mogelijkheden voor het beter benutten van geo-informatie bij het voorkomen en afwikkelen van waterschade. Door nieuwe inrichting van de openbare ruimte, klimaatverandering en soms verouderde infrastructuur, neemt het risico op waterschade toe. De aanpak hiervan begint met inzicht. Meer gegevens, met name dynamische gegevens, zouden voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Als zowel de overheid als burgers en bedrijven deze gegevens kunnen gebruiken, kunnen zij zelf afwegingen maken over de risico's en te nemen maatregelen. Het netwerk van digitale snelwegen kan een rol spelen in de distributie van benodigde gegevens.

Grip op zorg

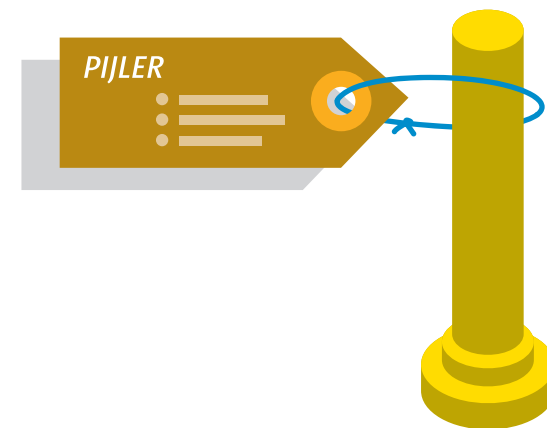
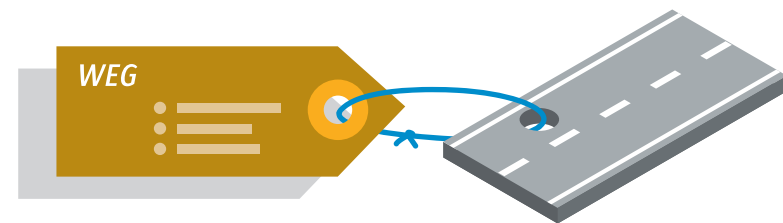
In april en mei 2013 nodigden wij experts uit om te verkennen hoe geo-informatie hen kan helpen om uitdagingen rond de decentralisatie van de zorg aan te gaan. Zorgtaken verschuiven komende jaren van Rijk en provincies naar gemeenten. Op basis van demografische gegevens is te verwachten dat de vraag naar zorg de komende jaren toeneemt. De beschikbare budgetten komen daarmee onder druk te staan. Deelnemers verkenden de mogelijkheden van geografische data en analyses om de zorgvraag en het zorgaanbod effectief en efficiënt te matchen.

Samenhang in standaarden

Binnen een sector willen organisaties eenvoudig gegevens kunnen delen. Daarom gebruiken ze hun eigen informatiemodel of begrippenlijst. Maar het wordt belangrijker om over sectoren heen informatie uit te kunnen wisselen, bijvoorbeeld voor milieubeleid en straks voor de Omgevingswet. Daarvoor is het nodig dat informatiemodellen op elkaar afgestemd zijn. Beter gezegd: verschillende informatiemodellen moeten zo veel mogelijk met dezelfde definities werken. Dat heet ook wel semantische afstemming, of harmonisatie.

Wij organiseren het proces van semantische afstemming van standaarden. Dat doen we op twee manieren. Ten eerste creëren we overzicht: in 2013 hebben we in kaart gebracht welke begrippen en definities er allemaal gebruikt worden in de verschillende nationale en internationale informatiemodellen. Die definities zijn terug te vinden in de eerste versie van het geo-conceptenregister op onze website. Ten tweede hebben we de regie op het proces: we identificeren harmonisatiekwesties en we wijzen beheerders van informatiemodellen erop dat ze die meenemen in de volgende versie van hun standaard.

Elkaars taal spreken

Semantische afstemming van standaarden.

Bij het ontwerpen, realiseren en onderhouden van een brug, weg, park of gebouw is informatie nodig over de omgeving waarin het object staat. Om informatie direct te kunnen hergebruiken in verschillende werkprocessen, uitgevoerd door verschillende organisaties, zijn afspraken nodig over de definitie van begrippen, zodat bijvoorbeeld het begrip 'pijler' of 'weg' bij iedereen hetzelfde beeld oproept.

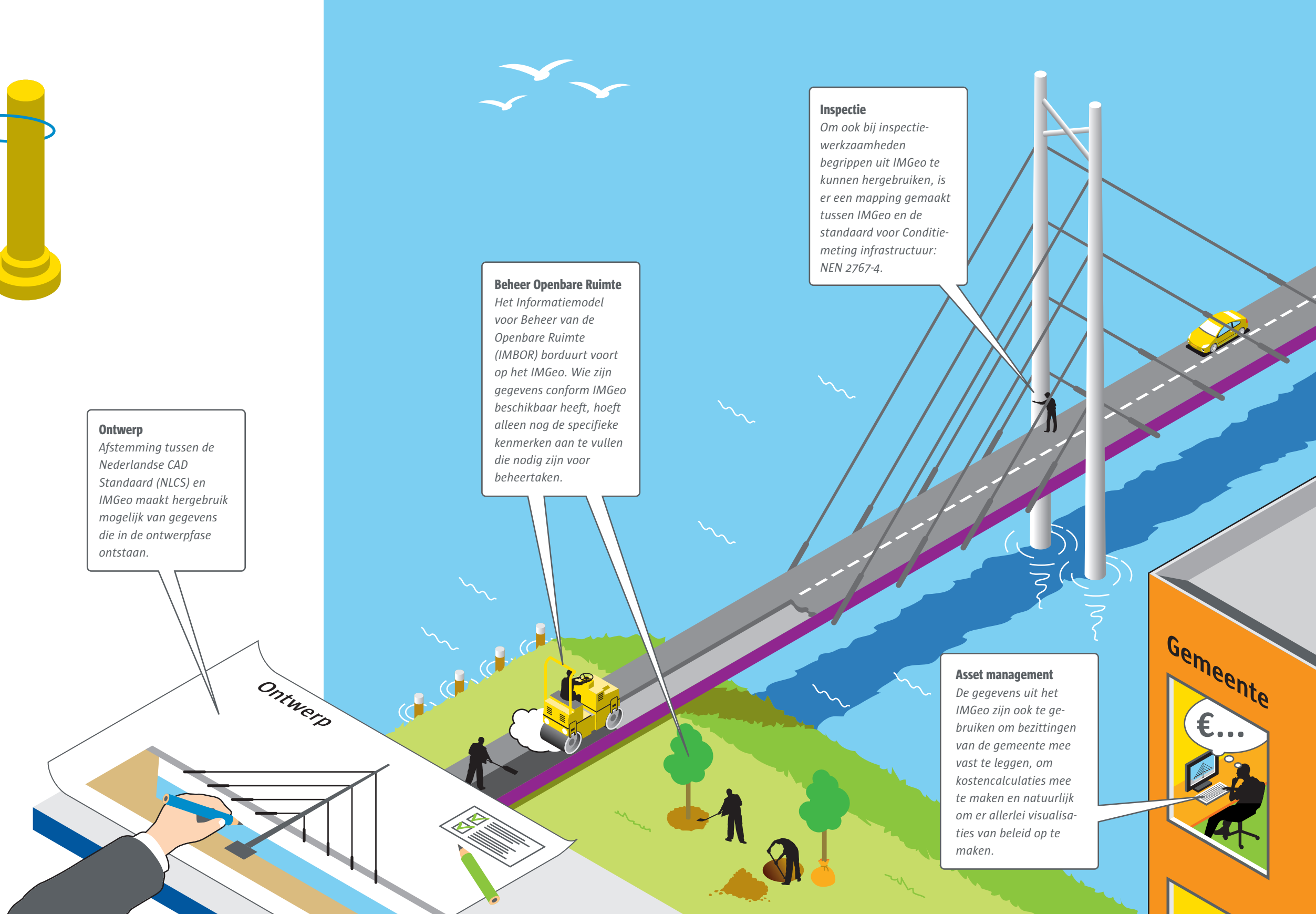
Begrippen als 'pijler' en 'weg' zijn onder meer gedefinieerd in het informatiemodel grootschalige geografie (IMGeo). De voor de overheid wettelijk verplichte Basisregistratie Grootschalige Topografie is onderdeel van dit informatiemodel. Om deze basisregistratie optimaal te kunnen gebruiken, werken we aan afstemming van begrippen in dit informatiemodel met begrippen in de sectoren Bouw en Utilities, Grond-, Weg- en Waterbouw en Beheer Openbare Ruimte.

Ontwerp
Afstemming tussen de Nederlandse CAD Standaard (NLCS) en IMGeo maakt hergebruik mogelijk van gegevens die in de ontwerpfase ontstaan.

Beheer Openbare Ruimte
Het Informatiemodel voor Beheer van de Openbare Ruimte (IMBOR) borduurt voort op het IMGeo. Wie zijn gegevens conform IMGeo beschikbaar heeft, hoeft alleen nog de specifieke kenmerken aan te vullen die nodig zijn voor beheertaken.

Inspectie
Om ook bij inspectiewerkzaamheden begrippen uit IMGeo te kunnen hergebruiken, is er een mapping gemaakt tussen IMGeo en de standaard voor Conditie-meting infrastructuur: NEN 2767-4.

Asset management
De gegevens uit het IMGeo zijn ook te gebruiken om bezittingen van de gemeente mee vast te leggen, om kostencomputaties mee te maken en natuurlijk om er allerlei visualisaties van beleid op te maken.

Nieuwe sectoren en onderwerpen

Ons werkterrein op het gebied van standaardisatie wordt langzaam maar zeker breder. In 2013 hebben wij het informatiemodel voor Stedelijk Water, waaraan wij in 2012 begonnen, opgeleverd voor consultatie. In het topsector-project CERISE, werkten wij verder aan een informatie-model voor gegevensuitwisseling voor smart grids in de Energiesector.

Nieuwe sectoren in 2013 zijn Welstand en Bouw en Utilities. Voor Welstand namen wij in opdracht van de ministeries van IenM en BZK het informatie-model in beheer. Met de bouwsector werken wij aan onderlinge afstemming van standaarden op het gebied van 3D en definities uit het informatiemodel voor grootschalige geografie (IMGeo). Ook leveren wij expertise aan de Conceptenbibliotheek Nederland.

In het kader van de Omgevingswet brengen wij onze expertise in over digitaliseringsaspecten en standaardisatie. Wij doen dat vanuit onze ervaring met INSPIRE, de digitale Ruimtelijke Ordening en Welstand.

Rond kansrijke ontwikkelingen brengen wij kennis en ervaring van bedrijven, kennisinstellingen en overheid in pilots en platforms bij elkaar. Onze eigen focus ligt daarbij op het toetsen van technologische ontwikkelingen voor gebruik door de overheid en het praktisch toepasbaar maken daarvan via standaardisatie. In 2013 deden wij dit bijvoorbeeld voor Linked Open Data.

Ook zijn wij betrokken bij de verdere ontwikkeling van 3D standaarden voor geo-informatie. Daar ligt de nadruk op afstemming van de 3D standaard CityGML op het Building Information Model (BIM) en toepassingen voor smart cities.

In 2013 waren wij ook betrokken bij het onderzoek naar een overstap van het op Nederland gerichte Rijksdriehoekstelsel naar het internationale ETRS89 coördinaatstelsel.

Meer informatie over de onderwerpen in de tabel op:

www.geonovum.nl

Domeinen en sectoren waar we actief zijn

- Thema's en sectoren waar wij net of nog steeds aan werken
- Thema's en sectoren waaraan we hebben gewerkt
- Kernactiviteiten door de jaren heen

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
			BGT IMGeo	BGT IMGeo	BGT IMGeo	BGT IMGeo
					Beter benutten	Beter benutten
						Bouw
			Innovatie	Innovatie	Energie	Energie
	NGR	PDOK NGR	PDOK NGR	PDOK NGR	Innovatie	Innovatie
					PDOK NGR	PDOK NGR
					Stedelijk Water	Stedelijk Water
			Erfgoed			
	Data	Data				
		Landelijk gebied	Landelijk gebied	Landelijk gebied		
Kabels en leidingen						
	Natuurbeheer	Natuurbeheer				
Onderwijs	Onderwijs					
OOV	OOV	OOV	OOV			
	Vastgoed	Vastgoed	Vastgoed	Vastgoed		
Beleid	Beleid	Beleid	Beleid	Beleid	Beleid	Beleid
INSPIRE	INSPIRE	INSPIRE	INSPIRE	INSPIRE	INSPIRE	INSPIRE
Kennis	Kennis	Kennis	Kennis	Kennis	Kennis	Kennis
RO	RO	RO	RO	RO	RO	RO
Standaardisatie	Standaardisatie	Standaardisatie	Standaardisatie	Standaardisatie	Standaardisatie	Standaardisatie

OOV = Openbare Orde en Veiligheid, NGR = Nationaal Georegister, PDOK = Publieke dienstverlening op de kaart, RO = Ruimtelijke Ordening

In contact

Een belangrijk deel van ons werk bestaat uit communicatie. We bieden een helpdesk, organiseren overleg met software-leveranciers en houden inloopspreekuren. Via onze website, nieuwsbrieven en twitter houden wij ons netwerk op de hoogte van het laatste nieuws.

In oktober 2013 lanceerden we onze geheel vernieuwde website. Elk onderwerp heeft nu een volledig dossier dat naast achtergrondinformatie een snelmenu biedt voor nieuws, agenda, standaarden, documentatie en communicatiemateriaal. Nieuw is het onderdeel Wegwijzer, met overzichten van beleid en wetgeving, dataportalen, standaarden, en validatietools.

Ook organiseerden wij in 2013 weer een Open Geodag. Een dag waarop we ons netwerk in één dag bij praten over de ontwikkelingen op geo-gebied. Deze editie was met 36 sessies nog omvangrijker dan de editie van 2010. Ruim 250 mensen bezochten de Open Geodag in 2013.

Helpdesk

In 2013 behandelde onze helpdesk ruim 620 vragen over:

RO Standaarden	400
BGT IMGeo standaarden	145
INSPIRE	50
Geo-standaarden	20
Informatiemodel Welstand	5

Website

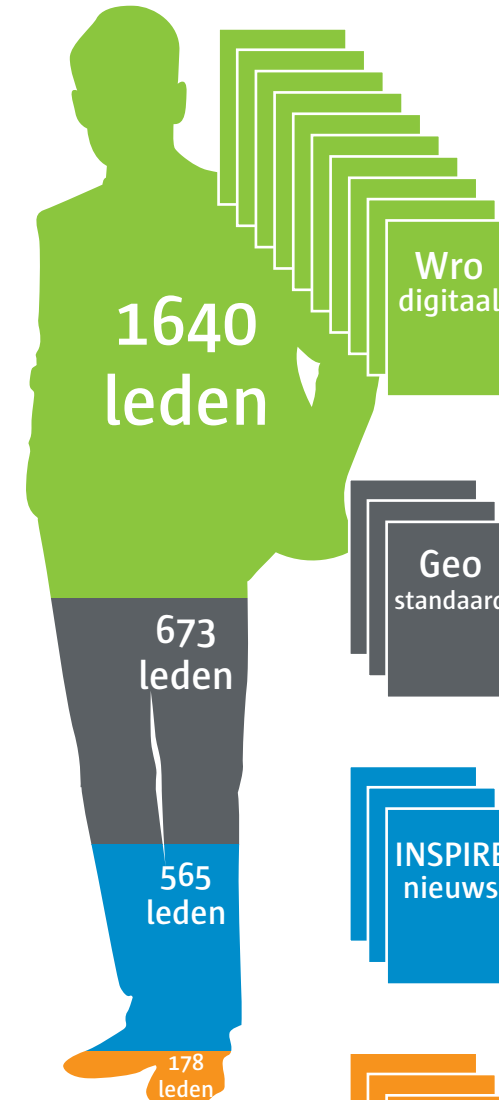
Twitter @geonovum

Meest populaire onderwerpen:

1. www.geonovum.nl
2. [onderwerpen/bgt-imgeo-standaarden](#)
3. [onderwerpen/ruimtelijke-ordening-standaarden](#)
4. [wegwijzer/standaarden](#)
5. [onderwerpen/bgt-imgeo-standaarden/toolkit-bgtimgeo](#)
6. [onderwerpen/bgt-imgeo-standaarden?tab=standaarden](#)
7. [onderwerpen/ruimtelijke-ordening-standaarden/verplicht-en-optioneel-ro-standaarden](#)
8. [onderwerpen/inspire](#)
9. [onderwerpen/bgt-imgeo-standaarden/verplicht-en-optioneel-bgtimgeo](#)
10. [onderwerpen/ruimtelijke-ordening-standaarden?tab=standaarden](#)

Nieuwsbrieven

Wro digitaal
Nieuwsbrief over de standaarden voor de Ruimtelijke Ordening, ook met nieuws over de centrale voorziening ruimtelijkeplannen.nl en nieuws over wet- en regelgeving.
10 edities in 2013

De Geo-standaard
Nieuws over generieke standaarden als metadata en webservices en de highlights over 3D geo-informatie en Linked Open Data.
3 edities in 2013

INSPIRE nieuws
Nieuws over de invoering van deze Europese richtlijn, die leidt tot een infrastructuur voor geo-informatie in Europa.
3 edities in 2013

Platform implementatie Linked Open Data
3 edities in 2013

Samen met...

In ons werk kunnen wij rekenen op steun van talloze mensen uit het werkveld. Zij leveren hun expertise ondermeer in werk-, advies- en klankbordgroepen.

Personen

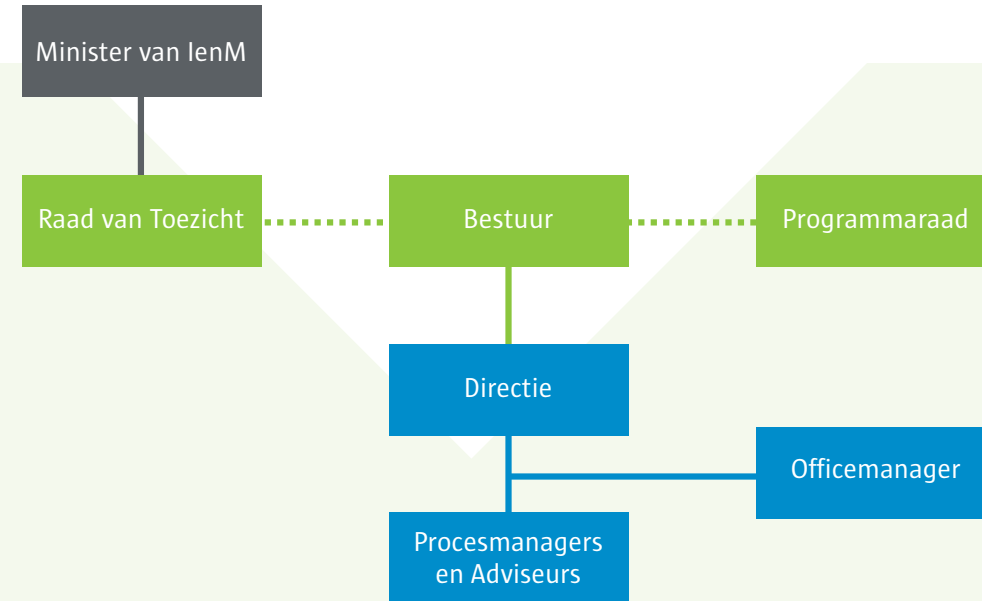
Aart Jan Klijnjan, Kadaster
Ad van Houtum, Kadaster
Adriaan Oudeman, Ministerie van IenM
Adrie Spruit, KING
Albert Tiekens, Samenwerkingsverband BGT
Aldrik Bakema, PBL
Alexander Bouwman, NIFV
André Sluyter, Crotec
Anja Meertens, Provincie Limburg
Antoin Buiting, Roxit
Arianne de Man, IPO
Arie Duindam, Royal HaskoningDHV
Arjan van den Hoek, Kadaster
Arjan van Teijlingen, Nationale Politie
Arjen Santema, Kadaster
Arnoud de Boer, CGI Nederland
Arthur de Groof, SIKB
Bart Maessen, Kadaster
Bart van der Lely, Grontmij Nederland
Bas Boers, Staatsbosbeheer
Ben Tänzer, DLG
Boudewijn Spiering, Grontmij Nederland
Camille van der Harten, Geobusiness Nederland
Carolien Idema, Provincie Utrecht
Charles Tangerman, Ministerie van IenM
Chris Snelleman, RDW
Corné Smiesing, Crotec
Dick Krijtenburg, Gemeente Amsterdam
Dirk de Klerk, Ministerie van IenM
Ellie Schetters, Provincie Gelderland
Elvera van de Panne, Raad voor Vastgoed Rijksoverheid
Erwin Wormgoor, Dienst der Hydrografie
Fokke Plantinga, Rho
Frank Kooij, Kadaster
Frank Waardenburg, TNO Geologische Dienst Nederland
Frans Lips, Ministerie van EZ
Frans Smit, Gemeente Almere
Freddy Keij, Kamer van Koophandel Nederland
Gabriel van Tiggelen, VNG
Geert Hermans, ZLTO
Gemma Smid, Provincie Zuid-Holland
Gerard Kamman, Nationale Politie
Gerard Molendijk, NedGraphics
Gert-Jan van der Weijden, Gemeente Den Haag
Hans Nobbe, Rijkswaterstaat
Hans van Eekelen, LSV-GBKN
Harko Steijl, Nationale Politie
Harmen Tjeerdsma, Vicrea
Harold Dello, Provincie Limburg
Harry van Kranenburg, Arkey Systems
Heidi Deijkers, Ministerie van IenM
Hendrik van de Berg, Alliander
Henk Cox, Rijkswaterstaat
Henk Ferkranus, Samenwerkingsverband BGT
Henk Polet, Kadaster
Henk Trimp, Anaximander
Herman Assink, IDgis
Herman de Groot, RCE
Hermen Borst, Ministerie van IenM
Imke Arts – Vrijling, Ministerie van BZK
Ivo Noorhoff, Grontmij Nederland
Jacques Hoeijenbos, Het Waterschapshuis
Jamil Jawad, VNG
Jan Klein Kranenburg, RVO
Jandirk Bulens, WUR Alterra
Janneke Walpot – Voortman, NedGraphics
Jan-Willem Rademakers, Gemeentewerken Rotterdam
Jeroen Muller, Grontmij Nederland
Jeroen van der Veen, Ministerie van IenM
Jeroen van Winden, Esri Nederland
Johan Peekstok, NIFV
Johan van Arragon, Provincie Zuid-Holland
Johan van Schaaijk, Nationale Politie
Jorien Weterings, Nationaal Archief
Joris Arts, Crotec
Jos Swagemakers, MUG Ingenieursbureau
Jur van der Velde, Rho
Kees Kersten, Tercera
Kees Schotten, PBL
Kees Zwinkels, Onderwijscentrum VU
Kier van Gijsel, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Koos Ouwehand, NedGraphics
Leendert Dorst, Dienst der Hydrografie
Leo van der Sluijs, Kadaster
Leonard Kollaard, GISkit
Lilian Waaijman, Witpaard
Luc Heres, Rijkswaterstaat
Maarten Storm, WUR Alterra
Marcel de Rink, Esri Nederland
Marco Duiker, Tercera
Marianne Krug, Unie van Waterschappen
Marijke Salters, Logius
Mario van Wanrooij, Brandweer Limburg-Noord
Marjan Bevelander, IPO
Martijn Klomp, Kadaster
Martijn Rijsdijk, Kadaster
Martin Salzmann, Kadaster
Max Verbeek, Gemeente Capelle aan den IJssel
Michel Körnmann, Rijkswaterstaat
Nelleke Radder, Provincie Zuid-Holland
Nico Claij, Ministerie van IenM
Nienke Jansen, Gemeente Apeldoorn
Noud Hooymann, Ministerie van IenM
Patrick Brooijmans, Ministerie van Defensie
Paul Francissen, ICTU
Paul Gerrits, Rijkswaterstaat
Paul Geurts, Gemeente Nijmegen
Peter Diebels, Provincie Zuid-Holland
Peter Klaver, KING
Peter Lentjes, Kadaster
Piet Reijers, Het Waterschapshuis

Piet van Zoonen, RIVM
Pieter Bresters, CBS
Pim Voogd, Fugro Geospatial Services
Reinier Romijn, Unie van Waterschappen
Remko Koenders, Roxit
Remko Wicherson, Provincie Overijssel
Rene Kleij, Crotec
Richard Witmer, Kadaster
Rieuwert Witte, Kadaster
Rinke Heida, Aris
Rob van der Schoot, Rijkswaterstaat
Robert-Jan van Leeuwen, TNO Geologische Dienst Nederland
Roeland Heuff, SIKB
Rudolf Jekel, Jekel Advies
Ruth van Belkum, Ministerie van IenM
Ruud Cino, Ministerie van IenM
Ruud Kamp, Prorail
Ruud van Rossem, Ministerie van IenM
Silvie Pluim - Aussems, Gemeente Almere
Simon Plat, Esri Nederland
Sjaak Derksen, TNO Geologische Dienst Nederland
Sophie Verbeek, Alliander
Stefan van Gerwen, Provincie Noord-Brabant
Steven Ilzer, Informatiehuis Water
Theo Thewessen, Geobusiness Nederland
Tirza van Daalen, TNO Geologische Dienst Nederland
Tom de Heer, Alliander
Victor van Katwijk, Geodan IT
Wiene Fokkinga, NEN
Wijnand van Riel, Gemeente Almere
Wilbert Huigens, DLG
Willem Wijnen, Ministerie van Defensie
Wim Som de Cerff, KNMI
Wim van Berkel, TNO Geologische Dienst Nederland
Wim van Nunspeet, CBS
Wimfred Grashoff, ICTU
Wolfran Schmidt, Waterschap Reest en Wieden
Wout de Vogel, Ministerie van IenM
Wouter Botman, NedGraphics
Yvette Ellenkamp, Ministerie van IenM

Groepen

IMGeo Stuurgroep
IMGeo Softwareleveranciersoverleg
INSPIRE Stuurgroep
INSPIRE Klankbordgroep
PDOK Regiegroep
PDOK Gebruikersraad
RO BROS
RO Softwareleveranciers
RO Netwerk Archiveren
Beheergroep Standaarden
NEN3610 Stelseloverleg
Platform Linked Open Data Stuurgroep
3D-SIG Stuurgroep

Organisatie

Medewerkers

Directie

Rob van de Velde | Dienst Landelijk Gebied
Ruby Beltman | Geonovum

Procesmanagers

Carla Nikkels | Provincie Gelderland
Luc de Horde | Provincie Utrecht
Rien Stor | Logius
Sandra van Wijngaarden | Geonovum
Theo Overduin | Provincie Utrecht

Adviseurs

Bastiaan van Loenen | TU Delft
Hans van Eekelen | Kadaster
Ine de Visser | Geonovum
Jantien Stoter | TU Delft
Kees Schotten | Planbureau voor de Leefomgeving
Linda van den Brink | Geonovum
Michel Grothe | Geonovum
Marcel Reuvers | Kadaster
Monique van Scherpenzeel | Geonovum
Paul Janssen | Geonovum
Wilko Quak | TU Delft
Yvonne Verdonk | Geonovum

Bestuur

Peter Welling | voorzitter
Mark Goedhart | secretaris
Hanneke Ester | penningmeester

Raad van Toezicht

Jaap Besemer | voorzitter
Jan Willem Duijzer | Gemeente Den Haag | lid
Niek Parlevliet | Ministerie van VWS | lid
Noud Hooyman | Ministerie van IenM | secretaris

Programmaraad

Noud Hooyman | Ministerie van IenM | voorzitter
Albert Tiekens | Samenwerkingsverband BGT | lid
Anton van der Giessen | Planbureau voor de Leefomgeving | lid
Arianne de Man | Interprovinciaal Overleg | lid
Arie Versluis | Rijkswaterstaat | lid
Ben Tänzer | Dienst Landelijk Gebied | lid
Cecile Schut | Centraal Bureau voor de Statistiek | lid
Gabriel van Tiggelen | Vereniging van Nederlandse Gemeenten | lid
Janine Jongepier | Ministerie van BZK | lid
Martin Salzmann | Kadaster | lid
Peter Kortenoeven | Dienst der Hydrografie | lid
Piet Reijers | Het Waterschapshuis | lid
Pieter van Teeffelen | Dataland | lid
Steven Luitjens | Logius | lid
Tirza van Daalen | Geologische Dienst Nederland TNO | lid

GEONOVUM

Postbus 508
3800 AM Amersfoort
Bezoekadres:
Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort
+31 33 4604100
www.geonovum.nl
info@geonovum

Colofon

Tekst en redactie:
Geonovum en Marèse Peters, Streeptekst
Ontwerp en illustraties / infographics:
Anke Nobel, Lelystad
Grafische Vormgeving:
Noort Pre-Press Studio, Lelystad
Drukwerk:
Drukkerij Klomp-Reproka, Amersfoort